

Nenápadná puška v prírode
téměř zaniká

Kvalitní puškohled je základ
úspěchu. V tomto případě ma-
jitel zvolil Leupold řady VX 3.

Terč ze
závodu¹
střílený na
375 m²

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	
23	
24	
25	
26	
27	
28	
29	
30	
31	
32	
33	
34	
35	
36	
37	
38	
39	
40	
41	
42	
43	
44	
45	
46	
47	
48	
49	
50	
51	
52	
53	
54	
55	
56	
57	
58	
59	
60	
61	
62	
63	
64	
65	
66	
67	
68	
69	
70	
71	
72	
73	
74	
75	
76	
77	
78	
79	
80	
81	
82	
83	
84	
85	
86	
87	
88	
89	
90	
91	
92	
93	
94	
95	
96	
97	
98	
99	
100	
101	
102	
103	
104	
105	
106	
107	
108	
109	
110	
111	
112	
113	
114	
115	
116	
117	
118	
119	
120	
121	
122	
123	
124	
125	
126	
127	
128	
129	
130	
131	
132	
133	
134	
135	
136	
137	
138	
139	
140	
141	
142	
143	
144	
145	
146	
147	
148	
149	
150	
151	
152	
153	
154	
155	
156	
157	
158	
159	
160	
161	
162	
163	
164	
165	
166	
167	
168	
169	
170	
171	
172	
173	
174	
175	
176	
177	
178	
179	
180	
181	
182	
183	
184	
185	
186	
187	
188	
189	
190	
191	
192	
193	
194	
195	
196	
197	
198	
199	
200	

X 10,9 3
7
Ohlady
Stolovec Military Biathlon
Sapfo Ltd. Ati Kallithea, s. r. o. 0196/35 24 85
Tisk Akad. Chemiar
Skladové číslo 535

Majitel Aleš Chudoba
začíná s testem

Ústová brzda je indi-
viduální kopii známé
značky

Tikka T3 Varmint

Malý finský

ZÁZRAK

PUŠKA TIKKA VARMINT JE VÝJIMEČNÁ ZEJMÉNA TÍM, ŽE SE VÝJIMEČNĚ Povedla. Není vyrobena „vesmírnými“ technologiemi z hi-tech materiálů, není ani nijak přehnaně drahá. Je prostě jen **NEOBYČEJNĚ DOBRÁ...**

Text a foto: František Mikyňa

V článcích věnovaných zpřesněným zbraňm jsme se zmiňovali o limitech, které má náboj .223 Remington, nebo chcete-li 5,56 x 45 mm, už přímo zakódované ve své konstrukci. Běžné náboje se střelami o hmotnosti v rozmezí 52- 62 grainů mají sice vysokou ústovou rychlost, ale také ji rychle ztrácejí, a lehčí, i když rychlejší střely bývají více náchylné na boční vítr. Proto byly pro použití v samonabíjecích puškách navrženy jiné náboje vesměs větších ráží s hmotnějšími střelami.

Trochu jiná je situace, kdy je použitou zbraní opakovací nebo jednoranná puška. Pak může střelec i experimentovat s vlastnostmi náboje, pokud si vyrábí vlastní střelivo, a rozumně posunout jeho parametry výše.

K případným experimentům je nezbytná nejen zkušenost a pečlivost, ale i důkladná teoretická příprava a hlavně použití zdravého rozumu i patřičných nástrojů pro vnitrobalistické výpočty. Nejde totiž o nic menšího než o vytvoření náboje, který je výkonem i rozměrem přesahem toho původního.

POUŽITÍ TĚŽKÉ STŘELY

Také další z našich testů jsme střelili na osvědčené střelnici Ludvíkovice, ovšem tento je poněkud exkluzivnější. O zkušenosti získané s puškou Tikka Varmint v ráži .223 Remington se s námi podělil Aleš Chudoba ze Zbraní Liberec, který právě s touto zbraní dosahuje překvapivých úspěchů ve střelbě na dlouhé vzdálenosti.

➤ Rámcově jsou jednoranné pušky a opakovačky, s výjimkou Lever Action zbraní a zbraní s přímotažným závěrem, **přesnější** než samonabíjecí zbraně ve stejné cenové hladině

Těžké střely vyžadují především kratší stoupání drážek v hlavni. Obvykle platí, že pro původní náboje v ráži .223 s lehkými střelami se používá stoupání 12 palců, tedy 305 mm. Po vzniku vylepšeného vojenského střeliva se střelami SS109/M855 o hmotnosti 62 grainů byly sportovní i vojenské pušky velmi často osazovány buď hlavněmi se stoupáním drážek vývrtu 7 palců, tedy 178 mm, nebo kompromisním stoupáním 9 palců (228 mm).

Chování střel s ohledem na velikost stoupání jsme si mohli ověřit sami, když nám Aleš Chudoba předvedl pokusy s originální „vietnamskou“ M16. Se střelami o hmotnosti 55 grainů odpovídajícímu původnímu vojenskému náboji M193 dosahovala tato tolik kritizovaná zbraň na vzdálenost 100 metrů vynikající přesnosti, pochopitelně vzhledem ke stáří zbraně a ve srovnání s tehdejší konkurencí. Při použití těžších střel však bylo jasné vidět, jak vývrt nestačí střelu zastabilizovat, a rozptýl připomínal téměř výstřel z brokovnice.

VYŠŠÍ RYCHLOST, VÍCE OTÁČEK

Velmi často se u sportovních, taktických a loveckých zbraní používá ono kompromisní devítipalcové stoupání. Moderní taktické a vojenské zbraně, které jsou založeny na puškách typu AR, však používají relativně krátké hlavně, většinou kolem 16,5 palce (420 mm) a méně. Naopak zbraně pro přesné střelení používají hlavně o délce 18 palců (457mm) a více, u ráže .223 až do 24 palců, tedy 610 mm.

Z delších hlavních dosahují střely vyšších rychlostí, tedy i větší počet otáček. Takže nakonec se pro přesné pušky v ráži .223 Remington nebo 5,56 x 45 staly standardními hlavně se stoupáním 8 palců, což je 203 mm. Ze zbraní, které tyto hlavně používají, naleznete v tomto časopise ještě pušku PAR Mk3.

Samonabíjecí zbraně však přes své jinak skvělé vlastnosti požadují přísné zachování rozměrů náboje, jinak je jejich spolehlivost ohrožena. Pokud chceme náboj ve snaze získat z něj co nejlepší výkonové parametry modifikovat i co se týče jeho délky, potřebujeme k němu i jinou zbraň než samonabíjecí pušku.

PROČ JE OPAKOVAČKA PŘESNĚJŠÍ?

Rámcově jsou jednoranné pušky a opakovačky, s výjimkou Lever Action zbraní a zbraní s přímotažným závěrem, přesnější než samonabíjecí zbraně ve stejné cenové hladině. To je dáno jednak faktem, že komora opakovacích a jednoranných zbraní může být přesněji vyrobena, a pak i tím, že pro tyto zbraně se lépe individualizuje střelivo, pokud si střelec přebíjí vlastní náboje.

Střelec totiž může použít vystřelenou nábojnici, která je vlastně zkalibrována výstřelem přesně na rozměry komory konkrétní zbraně, a přebíjet s „minimální kalibrací“. Takové náboje jsou však použitelné jen pro onu jednu konkrétní zbraň.

Může si také nastavit délku náboje tak, aby byla střela co nejbližší přechodovému kuželu vývrtu zbraně. Zařízení střely do vývrtu pak probíhá při minimální rychlosti a je co nejpřesnější a nejšetrnější. A nakonec lze díky zvětšení celkové délky náboje zvětšit spalovací prostor v nábojnici, do které se vejde více střelného prachu a náboj pak lze laborovat na vyšší výkon.

MRAVENČÍ PRÁCE NAD NÁBOJI

Vše, co jsme teď napsali, se ovšem mnohem snadněji řekne, než udělá. Ve skutečnosti to znamená strávit nesčetné hodiny na střelnici i za přebíjecím lilem při pečlivé a mravenčí práci. ➤

Pistolová rukojeť je vhodně zdrsňena

Lišta weaver je asi nejflexibilnější základnou pro optiku

Nemůžeme zde popsat všechny triky a figle zkušených převijáčů, od toho je jiná literatura, ale kromě pečlivosti vám doporučíme ještě jedno: Vedte si záznamy, protože nejlepším přítelem střelce a přebíječe je hned vedle posuvného měřítka záznamový blok. Nikdy neměňte u nábojů více parametrů najednou, postupujte metodicky krok za krokem. Jinak bude lepší používat továrně vyrobené sportovní náboje osvědčených značek.

Pro naše testy jsme použili náboje osazené střelami Sierra o hmotnosti 77 gr. Pro střelbu na vzdálenost až 1000 m používá Aleš Chudoba střely Berger o hmotnosti 80 gr. Aby získal větší spalovací prostor, staví náboj o 4 mm delší, než je maximální délka podle C.I.P.

Pochopitelně že tak dlouhý náboj nelze zasunout do zásobníku. Nabíjí tedy při střelbě jednotlivé náboje přímo do komory. Ostatně při střelbě na extrémní vzdálenosti a za extrémních podmínek je nabíjení jednotlivými

náboji běžný postup. Nehrozí totiž deformace střely a nábojnice, nebo je toto riziko alespoň minimalizováno.

DOBŘE ULOŽENÉ PENÍZE

Firma Sako je známa jako producent kvalitních loveckých i služebních zbraní. Tvrdé podmínky, které lov v těchto oblastech klade na lovce i zbraň, a tradice národa, jenž musel bojovat v minulém století velmi tvrdě o svou existenci, se kladně projeví i na kvalitě finských zbraní.

Když firma Sako uvedla na trh pušku Tikka jako ekonomickou variantu svých dražších loveckých a sportovních zbraní, vznikla téměř neopakovatelná legenda. Přitom na puškách Tikka není nic zvláštního. Jsou dobře vyrobené a z kvalitního materiálu a mají i příznivou cenu. Výrobce se oprostil od všech zbytečností, aby maximalizoval užitnou hodnotu zbraně, ale to dělají i mnozí jiní.

Tikka se prostě povedla a tento závěr vydá za sáhodlouhé rozbory. V době, kdy se někteří méně seriózní výrobci nebo dovozci neostýchají připsat slovo „Sniper“ k jakémukoliv kusu železa, na který lze přidrážovat optika, má majitel pušky Tikka, ať již v loveckém nebo Varmint provedení, jistotu, že své peníze neutratil nadarmo.

VARMINT – ODSTŘELOVAČKA PRO LOVCE

Zbraně Varmint jsou určené k odstřelu zejména škodné na větší vzdálenosti, než na jaké je možné střílet běžnými loveckými puškami. Jsou to v podstatě už odstřelovací pušky, které jsou opatřeny lehčí a méně sofistikovanou pažbou, často i v běžném loveckém provedení jen s montáží pro bipod. Puška Tikka T3 Varmint odpovídá konstrukcí loveckým puškám typu Tikka Hunter, je však opatřena za studena kovanou těžkou hlavní. Kování hlavní za studena se provádí, ačkoliv to ne všichni výrobci přiznají, zejména z technologických důvodů. Je to prostě jednodušší a levnější než výroba klasickým protlačováním. Zbraň tak sice nikdy nedosáhne kvalit pušky s hlavní, jejíž vývrt byl třískově obráběn a pak u ní proběhl „záběh“ a lapování jako u nejpřesnějších zbraní, ovšem i tak dokáže prakticky každá slušná moderní puška střílet s menším rozptylem než 1 MOA.

Rozhodující je dobře udělaná koruna hlavní, tedy opracování a zahroubení jejího ústí. Těžká hlaveň většího průměru samozřejmě mnohem lépe rozptyluje teplo, a vzhledem k menším deformacím při ohřátí se během déle trvající střelby méně zhoršuje její rozptyl.

Pokud má válcový odsuvný závěr fungovat za všech podmínek, má výrobce dvě možnosti: Vyrobí jej s tak velkými vůlemi, aby mu nečistoty nevadily, třeba jako některé sovětské vojenské pušky, nebo naopak vyrobí závěr velmi precizně s perfektně opracovanými plochami. Závěr pušek Tikka je druhým případem.

Bezhluchý chod je velmi plynulý, a přesto že uzamykací úhel je kolem 70 stupňů, je to závěr, který můžete ovládat doslova dvěma prsty. Právě zde výrobce velmi rozumně nešetřil a udělal dobře. A stejně jako lovecké modely, i pušky Tikka Varmint se vyrábějí také v levorukém provedení. Závěry jsou odstupňovány podle pěti skupin použitých ráží.

NAPÍNÁČEK ZA PŘÍPLATEK

Protože puška nemá pevná mířidla, je hřbet pouzdra závěru opatřen přípravou pro montáž optiky. Takže uživatel buď může použít originální montáž, nebo svou zbraň opatřit lištou. Výjimkou jsou vrcholové modely pušek Tikka nazvané Super Varmint a Tikka TAC, které mají lištu integrovanou do pouzdra závěru.

Spoušťové ústrojí může být za příplatek doplněno napínáčkem francouzského typu. Jinak je puška vybavena standardním spoušťovým mechanismem. Ten má dobrý chod a pro střelbu na větší vzdálenosti postačuje.

Pažba je plastová a vysloveně loveckého typu. Na široké podpažbí, které je určeno zejména k lovecké střelbě ve stoje, je sice možné připevnit bipod, ale lícnice je pevná, vlastně jen spíše na-

značená na hřbetu pažby. Tady zřejmě výrobce počítal s tím, že střelci buď plastová pažba vyhoví, nebo si opatří jinou na míru.

Výjimkou jsou opět modely pušek Tikka Super Varmint a Tikka TAC, které disponují stavitelnou lícnicí. Nejdůležitější však je, že se předpažbí nikde nedotýká hlavně, která tak může volně kmitat. V pažbě je umístěn i plastový zásobník s kapacitou od tří do šesti nábojů podle použité ráže.

ÚPRAVA PRO SPORTOVNÍ STŘELBU

Puška, kterou nám majitel převáděl, je standardním modelem, jen lehce individuálně upraveným. Asi nejmarkantnější odlišností je „ústová brzda“. Ta je kopií výrobku firmy Roedale a jejím úkolem je především oddělit plyny od střely opouštějící hlaveň, a zlepšit tak přechodovou balistiku.

Méně viditelná je na hřbet pouzdra závěru upevněná weaver lišta se sklonem 20 MOA. Na ní je puškohled Leupold řady VX 3. Majitel zbraně totiž zastává názor, že na optice se šetřit nemá a její cena by měla alespoň přibližně korespondovat s cenou zbraně. A že na tomto názoru něco bude, vypovídají i sportovní úspěchy, které má tato konkrétní zbraň za sebou.

S umístěním „děra na terči“ to je jednoduché: Co tam chybí, to se na závodech nijak neukecá. Takže nejlepším důkazem, že se s touto ráží i zbraní dá střílet dobře, jsou výsledkové listiny. Na vzdálenost 1000 metrů se pravidelně střílí u našich sousedů na Slovensku. Tikka, kterou vidíme na obrázcích, tam vyhrála celkem pětkrát po sobě...

NA 300 METRŮ V LUDVÍKOVICÍCH

Střelnice v Ludvíkovicích je jednou z mála v Česku volně dostupných střelnic, kde lze střílet na více jak 150 metrů. My jsme Aleše Chudobu zastihli zrovna ve chvíli, kdy si testoval nové vzorky přebitých názorů. Protože jsme dorazili po nedávno proběhlých závodech, mohli jsme si prohlédnout i zachovalé terče.

Ačkoliv se autor tohoto článku snažil co nejvíce, výsledků mistra nedosáhl, a tak nám musel majitel své umění předvést. Podmínky nebyly úplně ideální, při střelbě na 300 a více metrů se již projevívá vliv větru, přesto však jsou výsledky skvělé. Kromě toho si můžete prohlédnout i terč nastřílený o několik dní dříve na závodech, tedy za běžných podmínek, které letošní rozmarné léto přineslo. Snímky asi vypovídají více než slova... ■

HODNOCENÍ

- + Vysoký poměr kvalita/cena
- + Velmi dobré zpracování
- + Vysoká flexibilita
- Příliš jednoduchá plastová pažba

Hodnocení:

Zpracování:

★★★★ ½

Ovládání a ergonomie:

★★★★ ½

Ekonomie provozu:

★★★★ ½

Celkové : **90 %**

Ludvíkovice umožňují střílet na vzdálenost větší než 300 m

Tikka T3 Varmint je pracant pro sport a lov ve volné přírodě

Charakteristika

→ **Puška Tikka T3 Varmint** je lovecká a sportovní puška vyráběná v mnoha rážích. V provedení Varmint je osazena těžkou hlavní a plastovou pažbou, modely Tikka Super Varmint a Tikka TAC mají pažbu se stavitelnou lícnicí a lištu pro optiku integrovanou do pouzdra závěru.

→ **Zásobník** je plastový s kapacitou 3 až 6 nábojů podle použité ráže.

→ **Spušťový systém** je opatřen nehluchnou pojistkou a dodává se v provedení s momentovou spouští nebo francouzským napínáčkem.

TECHNICKÉ ÚDAJE

Ráže	.233 Remington
Délka hlavně	600 mm
Délka	1 110 mm
Hmotnost	3,6 kg
Kapacita	6 ran
Výrobce	Sako Limited, Riihimäki, Finsko, www.tikka.fi
Dovozce	Detex, spol. s r. o., www.detex.cz
Cena	od 25 700 Kč podle vybavení